

PRÆDIKEN TIL JULEDAG 2020

Allerslev kl. 10.30

Så blev der igen i år ingen hvid jul. Til gengæld blev det desværre en **Covid** jul. En pandemi har siden årets begyndelse og i hvert fald fra marts måned sat sit præg på vores allesammens tilværelse.

Påskefejringen i vore kirker blev aflyst – mon nogensinde dét er sket før – og stod det til mange, burde julefejringen også aflyses. Det blev den ikke.

Under alle omstændigheder er det yderst mærkeligt at skulle holde glædesfest under skænderi, usikkerhed, frygt, nedtrykthed. Jul handler om den største glæde af alle: at Gud blev menneske, steg ned fra sin høje himmel på jorden til frelse og håb for os alle. Det er ikke rart at tænke på, at dét budskab skal besmittes med et ekstremt angstprovokerende budskab om, at det hele er ved at bryde sammen. For det er det ikke.

Det får man ellers indtryk af. I månedsvis er vi dagligt blevet bombarderet med tal. Den daglige depression om, at nu er så og så mange blevet smittet med corona, nu er så og så mange blevet indlagt, nu er vi oppe på så og så mange, der er døde af eller snarere med corona.

Biskopperne fastholder, at der skal afholdes fysiske julegudstjenester i alle landets kirker. Men det er ganske

frivilligt, om man vil gå i kirke – også i julen. Og på trods af grønt lys fra regeringen, sundhedsmyndighederne og biskopperne bliver de fleste væk.

Det kristne julebudskab får ikke desto mindre lov til at lyde i landets kirker. Og tak for det. Ikke engang en flok håndterende, bekymrede, underskriftsindsamlende præster kan hindre det. Tak for det. Med alle de plads- og sikkerhedsmæssige restriktioner, som vi nu i mange måneder har været vant til, og som vi kan leve med. Plus en ny stramning, som jeg vender tilbage til efter prædikenen. Juleaften i år er ganske anderledes – og dog fuldstændigt den samme, som den altid har været. Det eneste, der ikke er ændret en tøddel på i år, er selve julens budskab – og dét må vel dog være det vigtigste: at Gud blev menneske i Jesus Kristus.

Julen har bragt velsignet bud. På en mark. I en stald. I en skyttegrav. I en kirke. Vi synger med englenerne om dette under. Julens budskab er: ”Frygt ikke!”. Måske er det vigtigere end nogensinde, at vi hører de ord og tager dem til os. De lyder igen og igen i det gode budskab, som vi bygger menighed på. ”Frygt ikke!”. De to ord siges til os, netop fordi der er al mulig grund til at være bange. Vi skal på ingen måde benægte livets alvor. Slet ikke på dette sted og på denne dag. Men vi véd, at intet kan skille os fra Guds kærlighed. Netop når vi frygter mest, netop når vores liv synes mørkt og faretruende, netop da klinger julens glædelige budskab stærkest.

Det bør ikke lægge en dæmper på juleglæden. Jul handler om, at der tændes et lys i mørket. Dette enkle og smukke billede får endnu mere betydning i år. Uden lys, uden håb kan vi ikke leve.

Det handler om at holde ud, lade os trøste, så vi kan fastholde håbet. Det store håb om retfærdighed, fred, herlighed. Men også det lidt mindre, men vel også lidt mere realistiske håb om, at vi går lysere tider i møde. Helt konkret ved, at nu vender lyset langsomt tilbage. Dagene bliver længere. Mørket trænges tilbage. Men også i overført betydning et håb om, at det nye år bliver bedre end det gamle. At en vaccine mod coronaen forhåbentlig kan nedkæmpe pandemien. Håbet om, at vi til næste år kan fejre den gode, gamle jul, som vi husker den og savner så meget. En tid, hvor vi kan omfavne hinanden, dele livet med hinanden, ikke længere behøver at holde afstand til vore medmennesker.

Julen er budskabet om, at Gud fik ansigt i Jesus Kristus. Derfor kan intet erstatte den fysiske gudstjeneste som dét sted, hvor vi får sat kød og blod på kærlighedens, sårbarhedens og medlidenhedens væsen.

Gudstjenestens væsen er først og sidst en dialog. En samtale mellem det guddommelige og det menneskelige. Selv om en del af gudstjenesten synes at være en monolog, hvor én taler, så kan jeg forsikre jer for, at uden en menighed, som er fysisk til stede, og som på mange

måder kan fortælle taleren, om man er med eller ikke er med, gav det slet ikke mening, at jeg stod hér.

At gudstjenesten er en dialog, kommer på fornemmeste vis til udtryk i salmesangen. Hvordan man kan holde gudstjeneste uden salmesang, er mig en gåde. Salmesangen er jo netop menighedens svar på evangeliets tiltale. Vi møder det levende ord med lovsang. Hvad ville en julegudstjeneste være uden de kendte julesalmer?

Som mennesker erfarer vi, at vores tilværelse ikke går op. Vi slæber sorg, død og pine med os. Men med Kristusfortællingen bliver vi en del af en fortælling, der begynder godt, og som ender godt. Det onde er kun en episode. Det varer kun en tid. Gud skabte i begyndelsen det hele. Og han så, at det var godt. Jesus slutter sit liv på denne jord med at sige: ”Se, jeg gør alting nyt!”. Det betyder, at alt det onde, vi kæmper med, er spændt inde af en godhed så stor, at vi må bryde ud i lovsang, i taknemmelighed.

Der er salmer, vi kun synger én gang om året. Selv om de fører til blandt de allerbedste i vores salmebog. Men vi synger dem alligevel kun én gang. Fordi de knytter sig så meget til ét bestemt punkt i Guds frelseshistorie, at vi slet ikke kan rive dem løs fra dét. Sådant en salme er dén, vi altid begynder juledagen med. ”Velkommen igen, Guds engle små”.

Der er et særligt sted i denne prægtige Grundvig-salme, som altid har tiltrukket sig særlig opmærksomhed. Det er ordet ”julesorgen” i sidste vers:

O måtte vi kun den glæde se,
før vore øjne lukkes!
Da skal som en barnemoders ve
vor smerte sødt bortvugges.
Vor Fader i Himlen! Lad det ske,
lad julesorgen slukkes!

Hvad mener salmedigteren med ”julesorgen”? Hvorfor blandet han sorg ind i den store juleglæde? Grundlæggende kunne forklaringen være, at det lille barn i krybben skulle vokse op og ende sit jordiske liv på et kors. At glæden ikke varer ved. At der i det gode, glade liv blander sig malurt. Hvilken jo netop hører til ethvert menneskes erfaringsunivers.

Guds rige er kommet! Vi synger os ind i det. Det er her. Her og nu. Midt i denne corona-plagede tid. Det er over os, i os og med os. Men vi ved også godt, at vi har det med at glemte, at midt iblandt os er Guds rige. Der er så meget, der får os til at glemme. Så meget, der gør os blinde for Guds godhed og skønhed. Straks vi forlader kirken, får vi brug for igen at bede ordene: ”Ske din vilje! Komme dit rige!”. For gudsriget forsvinder mellem fingrene på os. Smertens og sorgens og dødens verden melder sig igen.

Da er det skønt at vide, at vi kan tanke op af godhedens uudtømmelige kirke. Hver søndag lyder nemlig Ordet til os. Gudsriget er der. Hver søndag, hver Herrens dag, ja hver dag kan det gøre vore blinde øjne seende. Det kan åbne vore døde ører. Det kan sætte vore sløve og selvtilstrækkelige sind i bevægelse, så vores liv rækker ud til vore medmennesker med glæde og trøst.

Vi slutter med en julesalme, der måske taler særligt stærkt ind i dén tid, vi netop lige nu lever i. Det er Hostrups salme om julebudet. Den er skrevet af en gammel mand, der alt for ofte erfarede livets skyggesider, men som alligevel holdes fast af Guds rige, af den ægte juleglæde.

Julebudet til dem, der bygge
her i mørket og dødens skygge.

Julebudet i vinterens ånde,
det er Gud Faders varme ånde.

Julebud under storm, og torden
melder og giver fred på jorden.

Julebudet til dem, der græde,
det er vældet til evig glæde.

Løft dit hoved, og tak for livet!

Glædelig jul!

AMEN.

